

Arbejdstilsynets krav til certifikatprøver for mobile kraner

Vejledningen beskriver Arbejdstilsynets krav til certifikatprøver for mobile kraner over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter samt mobile kraner over 30 tonsmeter.

Indhold

- Arbejdstilsynets krav til prøven
- Certifikatprøven; struktur, indhold, gennemførelse
- Bedømmelse m.m.
- Bilag med godkendelseskrav til censorer og eksaminatorer
- Bilag med bedømmelsesskema til praktisk prøve

Gældende fra 1. januar 2018

Indhold

Forord.....	3
Lov grundlag for certifikatkravet.....	4
Krav til erhvervelse af certifikat	4
Certifikatudstedelse samt krav til certifikatprøven	5
Certifikatgrundlag i de enkelte uddannelser	5
AMU-uddannelser.....	5
48643 Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter	5
48644 Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter – med integreret Kranbasis	6
48645 Mobile kraner over 30 tonsmeter - med ballast	6
48646 Mobile kraner over 30 tonsmeter	6
48647 Udvidelse kran D til Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter med Kranbasis	7
48648 Udvidelse kran E til Mobile kraner over 30 tonsmeter med Kranbasis	7
48672 Udvidelse kran D til Mobile kraner over 30 tonsmeter med Kranbasis.....	7
EUD-fag.....	8
16782-3 Mobile kraner fra 8 til 30 tonsmeter med integreret kranbasis.....	8
16783-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter.....	8
16785-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter med ballast	9
Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse	12
Udstyr der skal være til rådighed ved praktisk prøve:	13
Til prøver der dækker Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter.....	13
Til prøver der dækker Mobile kraner over 30 tonsmeter	14
Til prøver der dækker Mobile kraner over 30 tonsmeter med ballast.....	14
Eksempler på fejltyper	16
Bedømmelse	17
Den endelige bedømmelse	18
Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver	18
Direkte prøve (prøve uden forudgående gennemførelse af uddannelse)	19
Tilsyn og klagemuligheder.....	19
Censoratet.....	20
Bilag 1 Procedurer og vilkår for godkendelse af eksaminator og censor	21
Tilbagekaldelse af godkendelse	23
Bilag 2: Bedømmelsesskema til praktisk prøve	24

Vejledning for krancertifikatprøve til Mobile kraner

Forord

Formålet med denne vejledning er, at give eksaminatorer og censorer, begge godkendt jf. bilag 1 af TUR (herefter benævnt eksaminator og censor), den bedst mulige baggrund for at kunne udføre en kvalificeret og ensartet bedømmelse ved certifikatprøverne, hvilket er en væsentlig forudsætning for at certifikatprøverne får den ønskede kvalitet og det nødvendige niveau.

Vejledningen er udarbejdet af TUR, og har efterfølgende været i høring hos Arbejdstilsynet. Den fastsætter regler, rammer og vilkår for certifikatprøven for mobile kraner.

Vejledningen vil orientere om baggrunden for certifikatprøven og vilkårene for at bestå såvel den teoretiske som den praktiske prøve. Derudover er der i vejledningen angivet regler, rammer og vilkår for certifikatprøven samt kriterierne for at blive godkendt som eksaminator og som censor.

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017 §22, er det Arbejdstilsynet, der fastsætter krav til prøven for de enkelte certifikattyper.

Uddannelsen der fører til certifikatet og selve certifikatprøven aflægges på erhvervsskoler, AMU-centre eller andre institutioner, der er godkendt til udbud af certifikatuddannelserne.

Følgende AMU-uddannelser og EUD-fag afsluttes med certifikatprøve til mobile kraner:

AMU

- 48643 Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter
- 48644 Mobile kraner over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, med integreret Kranbasis
- 48645 Mobile kraner over 30 tonsmeter, med ballast
- 48646 Mobile kraner over 30 tonsmeter
- 48647 Udvidelse af kran D certifikat til Mobile kraner over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, med Kranbasis
- 48648 Udvidelse af kran E til Mobile kraner over 30 tonsmeter med Kranbasis
- 48672 Udvidelse kran D til Mobile kraner over 30 tonsmeter, med Kranbasis

EUD

- 16782-3 Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter med integreret kranbasis
- 16783-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter
- 16785-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter, med ballast

Uddannelserne er udviklet af TUR og godkendt af Undervisningsministeriet (se bilag 1 med beskrivelser af uddannelserne).

Beskrivelserne kan også findes på: www.amukurs.dk og www.ug.dk

Lov grundlag for certifikatkravet

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser gælder følgende for Mobile kraner og lignende maskiner:

(Fra bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017)

§ 5. Mobile kraner eller lignende maskiner med maksimal tilladelig belastning over 8 tonsmeter må kun føres af personer, der ud over uddannelsen »Kranbasis«, jf. § 4, har gennemgået og bestået den supplerende uddannelse »Mobile kraner over 8 tonsmeter«. Det fremgår af bilag 1, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af, før der kan udstedes et certifikat.

Stk. 2. Mobile kraner eller lignende maskiner med maksimal tilladelig belastning over 30 tonsmeter, må kun føres af personer, der ud over uddannelserne »Kranbasis«, jf. § 4, og »Mobile kraner over 8 tonsmeter«, jf. § 5, stk. 1, har gennemgået og bestået den supplerende uddannelse »Mobile kraner over 30 tonsmeter«. Det fremgår af bilag 1, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af, før der kan udstedes et certifikat.

Stk. 3. Ved »mobile kraner« forstås maskiner, der er indrettet som kran eller lignende maskiner, der anvendes til løft af frithængende bryder, og hvor kranen eller den lignende maskine er monteret på køretøj, bælter, tog, trailer mv.

Udover kravene om certifikat til forskellige typer maskiner, er der i bekendtgørelsen angivet kravene til at erhverve certifikatet:

Krav til erhvervelse af certifikat

§ 22. Certifikat kan kun udstedes til den, der:

- 1. kan fremlægge bevis for at have aflagt en prøve, der godtgør, at personen er i besiddelse af de nødvendige teoretiske og praktiske kvalifikationer, der kræves for at føre det tekniske hjælpemiddel, der søges certifikat til, og*
- 2. er helbredsmæssigt egnet til at føre det tekniske hjælpemiddel. Dette dokumenteres enten ved kørekort eller den helbredserklæring, som gives i forbindelse med udstedelse af kørekort.*

§ 23. Alderskrav:

- 1. Certifikater efter denne bekendtgørelses kapitel 2 samt §§ 10 og 11 kan kun udstedes til personer, der er fyldt 18 år.*
- 2. Certifikater efter bekendtgørelsen kapitel 2 kan dog erhverves af unge, som er fyldt 15 år, i det omfang erhvervelsen er et nødvendigt led i en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er reguleret ved lov eller i henhold til lov, og hvis erhvervelsen er nødvendig for den konkrete uddannelses gennemførelse.*

Certifikatudstedelse samt krav til certifikatprøven

Certifikatudstedelse

Uddannelsesbevis udgør certifikatet.

Uddannelsesbevis udstedes af uddannelsesinstitutioner godkendt til arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser af Undervisningsministeriet jf. bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser nr. 226 af 2014 og bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser LBK nr. 271 af 24/03/2017. Det fremgår heraf, at Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, regler for bevisernes udformning og udstedelse.

Uddannelsen vurderes først som gennemført, når både praktisk og teoretisk prøve er gennemført og bestået.

Krav til certifikatprøven

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser fastsætter direktøren for Arbejdstilsynet omfanget af kravene til prøven for de enkelte certifikattyper.

De specifikke krav til prøverne er fastsat i denne censorvejledning inden for de forskellige certifikattyper.

Efteruddannelsesudvalg/fagligt udvalg

Denne vejledning er udarbejdet af Transporterhervets Uddannelser (TUR), som er efteruddannelsesudvalg og fagligt udvalg for transporterhervene. Vejledningen har efterfølgende været i høring hos Arbejdstilsynet, og er således at betragte som Arbejdstilsynets krav til certifikatprøverne.

Certifikatgrundlag i de enkelte uddannelser

AMU-uddannelser

48643 Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter

Nummer:	48643
Titel:	Mobile kraner >8-30 tonsmeter
Kort titel:	Mobile kraner >
Varighed:	5,0 dage.
Godkendelsesperiode:	og fremefter
Status:	KLA

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med en løfteevne over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.2. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledning for pågældende certifikattype.

48644 Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter - med integreret Kranbasis

Nummer: 48644
Titel: Mobile kraner >8-30 tm med integreret Kranbasis
Kort titel: K. basis+8-30
Varighed: 10,0 dage.

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder de fastsatte kvalifikationskrav omkring kranbasis jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag pkt. 2.1. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med en løfteevne over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.2. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype.

48645 Mobile kraner over 30 tonsmeter - med ballast

Nummer: 48645
Titel: Mobile kraner >30 tm - med ballast
Kort titel: M. kraner >30 t
Varighed: 15,0 dage.
Godkendelsesperiode: 20-12-2017 og fremefter
Status (EUU): GOD
Status (UVM): GOD

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med løfteevne over 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.3. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype

48646 Mobile kraner over 30 tonsmeter

Nummer: 48646
Titel: Mobile kraner >30 tonsmeter
Kort titel: Mobile kraner >
Varighed: 10,0 dage.
Godkendelsesperiode: 20-12-2017 og fremefter
Status (EUU): GOD
Status (UVM): GOD

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med løfteevne over 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.3. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.

- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype

48647 Udvidelse kran D til Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter med Kranbasis

Nummer: 48647
Titel: Udvidelse kran D til Mob. kraner >8-30 tm. basis
Kort titel: D til 8-30+basi
Varighed: 5,0 dage.

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder de fastsatte kvalifikationskrav omkring kranbasis jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag pkt. 2.1. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med en løfteevne over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.2. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype.

48648 Udvidelse kran E til Mobile kraner over 30 tonsmeter med Kranbasis

Nummer: 48648
Titel: Udvidelse kran E til Mob. kraner >30 tonsmeter
Kort titel: E til >30+basis
Varighed: 5,0 dage.
Godkendelsesperiode: 20-12-2017 og fremefter
Status (EUU): GOD
Status (UVM): GOD

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder de fastsatte kvalifikationskrav omkring kranbasis jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag pkt. 2.1. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med en løfteevne over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.2. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med løfteevne over 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.3. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype

48672 Udvidelse kran D til Mobile kraner over 30 tonsmeter med Kranbasis

Nummer: 48672
Titel: Udvidelse kran D til Mob. kraner > 30 tonsmeter
Kort titel: D til >30+basis

Varighed: 10,0 dage.
Godkendelsesperiode: 20-12-2017 og fremefter
Status (EUU): GOD
Status (UVM): GOD

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder de fastsatte kvalifikationskrav omkring kranbasis jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag pkt. 2.1. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med en løfteevne over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.2. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med løfteevne over 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.3. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype

EUD-fag

16782-3 Mobile kraner fra 8 til 30 tonsmeter med integreret kranbasis

Nummer: 16782-3
Titel: Mobile kraner fra 8 til 30 tm m. integr. kranbasis
Kort titel: Mobile kraner 8
Varighed: 10,0 dage.
Godkendelsesperiode: 01-01-2018 og fremefter

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder de fastsatte kvalifikationskrav omkring kranbasis jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag pkt. 2.1. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med en løfteevne over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.2. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype.

16783-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter

Nummer: 16783-3
Titel: Mobile kraner over 30 tm
Kort titel: Mob kran >30tm
Varighed: 10,0 dage.
Godkendelsesperiode: 01-01-2018 og fremefter
Certifikatindhold:

- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med løfteevne over 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.3. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.

- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype

16785-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter med ballast

Nummer: 16785-3
Titel: Mobile kraner over 30 ton, med ballast
Kort titel: Mob.>30 tm-mobi
Varighed: 15,0 dage.
Godkendelsesperiode: 01-01-2018 og fremefter
Status: GOD

Certifikatindhold:

- Eleven opfylder desuden de fastsatte kvalifikationskrav for personer, der fører mobile kraner med løfteevne over 30 tonsmeter, jf. Arbejdstilsynets kvalifikationskrav bilag 1 pkt. 2.3. i bekendtgørelse nr. 1346 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.
- Eleven består den tilhørende teoretiske og praktiske certifikatprøve. Prøven afholdes i henhold til gældende censorvejledningen for pågældende certifikattype.

Krav til kvalifikationer i certifikatprøverne for Mobile kraner

Kranbasis

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser, er der specificeret hvilke kvalifikationer, der er nødvendige for at føre kraner og lignende maskiner over 8 tons/tonsmeter.

Disse kvalifikationer (Kranbasis) skal dokumenteres ved certifikatprøven.

Deltageren skal kende til sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold forbundet med kranarbejde generelt, herunder anhugning af byrden og signalgivning. Endvidere skal deltageren kunne foretage anhugning af byrder og betjene almindeligt forekommende kraner sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Detaljerede kvalifikationskrav, som skal opnås, fremgår af bilagets pkt. 2.1.

Disse kvalifikationskrav indgår og dokumenteres i forbindelse med certifikatprøven til enten Mobile kraner fra 8 til og med 30 tonsmeter eller Mobile kraner over 30 tonsmeter.

Mobile kraner over 8 tm til og med 30 tm

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser, er der specificeret hvilke kvalifikationer, der er nødvendige for at føre Mobile kraner over 8- til og med 30 tonsmeter.

Disse kvalifikationer skal dokumenteres ved certifikatprøven.

Ved prøven skal følgende kvalifikationer godtgøres:

- Kende risici forbundet med arbejde med mobile kraner
- Kendemobile kraners opbygning og sikkerhedsanordninger
- Kende til mobile kraners beregnede anvendelse, herunder anvendelsesbegrænsninger
- Kende reglerne for anhugning/afhugning, herunder valg af korrekt hejsetilbehør og anhugningsgrej

- Kende til indholdet af kranjournaler og kunne føre disse i nødvendigt omfang
- Kende reglerne for samløft med mobile kraner af byrder samt personløft med mobile kraner
- Kende til mobile kraners stabilitetsforhold
- Kende til jordbundsforhold og kunne vurdere forskellige underlags bæreevne
- Kende til valg af ekstraudstyr, fx pallegaffel og læssegrab, og kunne montere dette korrekt
- Kende til korrekt anvendelse af støtteben
-

Efter endt uddannelse kan deltageren:

- Betjene mobile kraner sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder foretage glidende transport af byrder ved hjælp af samtidige funktioner samt standsning af svingende byrde
- Vurdere byrders vægt og tyngdepunktets placering, og vide om byrden er anhugget korrekt, inden der løftes
- Vejlede en anhugger, herunder ved hjælp af håndsignaler (standardtegn) og brug af radio
- Vide, hvor ofte kraner og anhugningsgrej skal efterses og vedligeholdes,
- Gennemføre de eftersyn, som kranføreren er ansvarlig for, herunder eftersyn af anhugningsgrej
- Tilegne sig viden om den konkrete mobile kran, der skal anvendes, med udgangspunkt i leverandørens brugsanvisning
- Aflæse lastdiagrammer
- Opstille mobile kraner korrekt

Mobile kraner over 30 tm

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser bilag 2, er der specificeret hvilke kvalifikationer, der er nødvendige for at føre Mobile kraner over 30 tonsmeter. Disse kvalifikationer skal dokumenteres ved certifikatprøven.

Ved prøven skal følgende kvalifikationer godtgøres:

- risici forbundet med arbejde med mobile kraner
- mobile kraners opbygning og sikkerhedsanordninger
- mobile kraners beregnede anvendelse, herunder anvendelsesbegrænsninger
- reglerne for anhugning/afhugning, herunder valg af korrekt hejsetilbehør og anhugningsgrej
- indholdet af kranjournaler og kunne føre disse i nødvendigt omfang
- reglerne for samløft med mobile kraner af byrder samt personløft med mobile kraner
- mobile kraners stabilitetsforhold
- jordbundsforhold og kunne vurdere forskellige underlags bæreevne
- valg af ekstraudstyr, fx pallegaffel og læssegrab, og kunne montere dette korrekt
- til korrekt anvendelse af støtteben
- mobile kraners begrænsninger i forhold til vejrliget
- anvendelse og beregning af ballast
- valg af ekstraudstyr, fx fly-jib, og kunne montere dette korrekt

Efter endt uddannelse kan deltageren:

- betjene mobile kraner sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder foretage glidende transport af byrder ved hjælp af samtidige funktioner samt standsning af svingende byrde
- vurdere byrders vægt og tyngdepunktets placering, og vide om byrden er anhugget korrekt, inden der løftes
- vejlede en anhugger, herunder ved hjælp af håndsignaler (standardtegn) og brug af radio
- vide, hvor ofte kraner og anhugningsgrej skal efterses og vedligeholdes,
- gennemføre de eftersyn, som kranføreren er ansvarlig for, herunder eftersyn af anhugningsgrej
- tilegne sig viden om den konkrete mobile kran, der skal anvendes, med udgangspunkt i leverandørens brugsanvisning
- aflæse lastdiagrammer
- opstille mobile kraner korrekt

Ovennævnte kvalifikationskravs indhold og niveau er indarbejdet i teoriprøverne. Teoriprøverne er udarbejdet og godkendt af TUR efter høring i Arbejdstilsynet, og for den praktiske del af prøvens vedkommende beskrevet i denne vejledning. Se afsnittet "Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del".

Censoratets sammensætning og andre generelle bestemmelser om certifikatprøven

Certifikatprøven bedømmes af en censor og af en eksaminator, begge godkendt af TUR på vegne af Arbejdstilsynet.

Uddannelsesinstitutionen er ansvarlig for, at eksaminator har de nødvendige faglige kvalifikationer og er godkendt til at kunne foretage bedømmelsen i henhold til denne censorvejledning.

Censoren er en person med relevant erhvervserfaring – herunder kran certifikat - enten fra erhvervslivet eller fra en uddannelsesinstitution. Censoren udpeges af uddannelsesinstitutionen og godkendes af TUR.

Regler og procedurer vedrørende godkendelse og opretholdelse af godkendelse fremgår af bilag 1.

En censor kan ikke bedømme certifikatprøver på en uddannelsesinstitution, hvor vedkommende er ansat.

En censor og en eksaminator kan ikke bedømme certifikatprøver, hvor der kan opstå mistanke eller tvivl om inhabilitet; som for eksempel bedømmelse af vedkommendes familie, venner, bekendte, kolleger, medarbejdere eller andre personer med personlig relation til censor/eksaminator.

Hvis censor og eksaminator er uenige om hvorvidt deltagerens (eksaminandens) præstation skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er censors bedømmelse afgørende (som i § 14 stk. 3 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007, UVM). Censoren er en person med relevant erhvervserfaring – herunder certifikat til den pågældende kran - enten fra erhvervslivet eller fra en uddannelsesinstitution. Censoren udpeges af uddannelsesinstitutionen og godkendes af TUR.

Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse

Certifikatprøven opdeles i to dele:

- 1) Teoretisk del
- 2) Praktisk del

De to prøvedele er i princippet to af hinanden uafhængige prøver som begge skal bestås i vilkårlig rækkefølge inden for 6 måneder - for at der kan udstedes et certifikat.

Certifikatprøven aflægges normalt på kursets sidste 2 dage.

- Den teoretiske prøve, normalt på kursets næstsidste dag
- Den praktiske prøve, normalt på kursets sidste dag

Indstilling til prøve

Kun elever, der efter eksaminatorens vurdering har gennemført uddannelsen med tilfredsstillende resultat, indstilles til certifikatprøven

Gennemførelse af certifikatprøvens teoretiske del

Den teoretiske del af prøven gennemføres ved at deltageren besvarer en række spørgsmål i en elektronisk prøve via internettet, udviklet og vedligeholdt af TUR, samt godkendt af Arbejdstilsynet.

Prøven løses selvstændigt, uden brug af andre hjælpemidler end:

- AT/TUR formelsamling,
- Eventuelt til prøven hørende, særligt godkendte diagrambilag
- Lommeregner, rent notatpapir, blyant/farveblyanter, passer og viskelæder

Deltagernes gennemførelse af den teoretiske prøve overværes af en tilsynsførende. Den tilsynsførende skal være en person, der ikke har fungeret som underviser for deltagerne.

Den teoretiske prøve omfatter 30 opgaver (alle med én rigtig svarmulighed), hvortil der maksimalt må anvendes 60 minutter til den enkelte deltagers besvarelse.

Prøven anses som værende bestået, hvis mindst 26 af 30 opgaver er korrekt besvaret. Der må kun anvendes elektroniske prøver udarbejdet af TUR og godkendt af Arbejdstilsynet.

Hvis uddannelsesinstitutionen på baggrund af en individuel vurdering har ydet særlig hjælp/pædagogisk støtte til en deltager under uddannelsen, og hvis uddannelsesinstitutionen har vurderet, at der er behov for særlig hjælp/pædagogisk støtte i forbindelse med prøven, kan eksaminator give tilladelse til, at der for eksempel anvendes tolk, hjælp til oplæsning af spørgsmål eller betjening af pc i forbindelse med prøveafleggelsen.

Alle omkostninger til tolkehjælp eller supplerende hjælp/støtte afholdes af deltageren medmindre andet er aftalt med uddannelsesinstitutionen. Der skal anvendes autoriserede eller statsprøvede tolke/translatorer¹.

¹ Der findes en autorisationsordning med krav til uddannelse, prøver mm., men ikke for alle sprog. De autoriserede tolke (translatorer) anvendes ved retssager og andre situationer med et juridisk aspekt. Der kan forekomme sprog hvor det ikke vil være muligt at finde en statsautoriseret eller statsprøvet tolk, i disse tilfælde henvises til fx Flygtningehjælpens Tolkeservice www.flygtning.dk/tolkning.

Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del

Den praktiske del af certifikatprøven foregår i øvelsesområdet ved, at deltagerne udfører en række arbejdsopgaver. Prøven skal aflægges på en kran, som deltageren har gennemført relevante praktiske øvelsesopgaver på.

Arbejdstilsynet kan give dispensation i forhold til prøven vedrørende hvilke typer maskiner der anvendes ved prøveaflæggelsen. Der kan ansøges om dispensation i tilfælde hvor deltageren på grund af fysiske begrænsninger ikke er i stand til at føre og betjene almindelig forekommende maskiner på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Såfremt der gives dispensation til at aflægge prøve på en bestemt maskine eller maskintype, skal det påføres på vedkommendes certifikat (eller ved et supplement til certifikatet/uddannelsesbeviset), at certifikatet kun gælder til pågældende maskine eller maskintype. Dette gælder også, hvis der kræves særligt eftermonteret hjælpeudstyr på maskinen for at deltageren kan betjene denne.

Udstyr der skal være til rådighed ved praktisk prøve:

Løftegrej

Løftegrej/anhugningsudstyr, svarende til de opgaver, som skal gennemføres under prøven. Dette kan eksempelvis omfatte: Container åg, Krydsåg, pallegaffel, diverse kæder, bælter, fiber- og stålwirer samt stropper, diverse sjækler, ringe og kroge, Frimeda beslag, Deha beslag, elefantfødder, dorne, løftebeslag til profiljern, net, pladeklør mv.

Det bør tilstræbes, at der, udover det til den enkelte prøve nødvendige løftegrej, forefindes andet løftegrej, således at prøvedeltageren stilles i en valgsituation.

Løfteemner/byrder

Løfteemner af varieret størrelse, vægt, udformning og karakter. Herunder eksempelvis betonemner med ankre, der fordrer anvendelse af de korrekte beslag, emner med højt tyngdepunkt, emner med "vanskeligt" placeret tyngdepunkt, samt emner beregnet for montage.

Kranplads

Området, eller dele heraf, skal være uden hård overfladebelægning (beton, belægnings sten, asfalt e.l.).

Diverse andet tilbehør

- Evt. jernplader, til kørevej uden fast underlag. (Antal afhænger af lokale forhold.)
- Gods- og løfteemner, der som minimum svarer til de praktiske opgaver beskrevet i denne vejledning.

Til prøver der dækker Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter

48643 Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter

48644 Mobile kraner over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, med integreret Kranbasis

48647 Udvidelse af kran D certifikat til Mobile kraner over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter, med Kranbasis

16782-3 Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter med integreret kranbasis

skal følgende udstyr være til rådighed:

Maskiner:

- Minimum 2 stk. mobile kraner (8 – 30 Tm).
- Ekstraudstyr, minimum: Fjernbetjening, hjælpeudstyr - eksempelvis grab, rotor e.l. (på minimum 1 kran).

Til prøver der dækker Mobile kraner over 30 tonsmeter

48646 Mobile kraner over 30 tonsmeter

48648 Udvidelse af kran E til Mobile kraner over 30 tonsmeter med Kranbasis

48672 Udvidelse kran D til Mobile kraner over 30 tonsmeter, med Kranbasis

16783-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter

skal følgende udstyr være til rådighed:

Maskiner:

- Minimum 2 stk. mobile kraner (over 30 Tm).
- Ekstraudstyr, minimum: Fly-jib, fjernbetjening, og spil (på minimum 1 kran).

Til prøver der dækker Mobile kraner over 30 tonsmeter med ballast,

48645 Mobile kraner over 30 tonsmeter, med ballast

16785-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter, med ballast

skal følgende udstyr være til rådighed:

Maskiner:

- Minimum 2 stk. mobilkraner med ballast (over 30 Tm).
- Ekstraudstyr, minimum: Fly-jib, fjernbetjening, og spil (på minimum 1 kran).

Censor skal, før prøvens begyndelse, have godkendt prøveareal og prøveopgavernes egnethed som vurderingsgrundlag for Arbejdstilsynets krav.

Arbejdsopgaverne til prøven skal være typiske arbejdsopgaver for en for en kranfører af mobile kraner med en sværhedsgrad, som står i rimeligt forhold til uddannelsens varighed, og som samtidig gør det muligt at bedømme deltagernes færdigheder i forhold til beståelseskravene jf. kvalifikationskravene i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser.

Prøvens samlede varighed for den enkelte deltager er maksimalt 2 timer.

I prøven kan - foruden løfteopgaver - indgå eftersyn, opstilling, sammenpakning mv.

Op til maksimum 6 deltagere kan, hvis lokale forhold sikrer observationsmulighed mv., aflægge prøve samtidigt på op til 3 mobile kraner, idet 2 deltagere på hver kran eksamineres som hhv. kranfører og som anhugger.

NB! Der må dog aldrig afvikles prøver med flere deltagere/kraner samtidigt, end følgende betingelser opfyldes:

- Eksaminator og censor kan kontinuerligt overskue hele området/alle deltagere/alle øvelser
- Sikkerheden må ikke kompromitteres

Arbejdsopgaverne bedømmes af eksaminator og censor, og der observeres på alle deltagere. Afvikles der samtidigt prøver, dækkende flere certifikattyper, skal hver prøvetype overvåges af særskilt eksaminator og censor, godkendt til de aktuelle certifikattyper.

Til støtte for eksaminator og censor udleveres et bedømmelsesskema pr. deltager, hvorpå der skal gøres notater om det observerede.

Eksaminator og censor kan til enhver tid afbryde en prøve, hvis en prøvedeltager har begået så alvorlige fejl, at certifikatprøven for dennes vedkommende må anses for værende ikke bestået.

Ved en sådan afbrydelse, skal eksaminator og censor sikre fortsat prøveafvikling for den prøvedeltager, der nu er alene. Dette evt. ved at erstatte den bortdømte med anden aspirant. Prøven indledes ved, at det pågældende hold (kranfører og anhugger) får udleveret kranopgave. Herefter går prøven i gang, efter censors anvisning.

Kranen køres i position, opstilles og tilpasses opgaven. Der udvælges anhugningsgrej, byrden anhugges korrekt, og løfteopgaven gennemføres.

Når begge deltagere har fungeret som både kranfører og anhugger, rigges kranen af og køres tilbage til startpositionen. Anhugningsgrejet efterses og hænges på plads.

Observationsområder under den praktiske prøve

Der skal under den praktiske prøve observeres på følgende hovedområder, med særlig vægt på sikkerhed:

- I. Betjening af kranen.
- II. Anhugningen.
- III. Kranens korrekte opstilling og sammenpakning.

Deltagerne vurderes på såvel kranbetjening som på anhugning.
(Varigheden er maksimalt 1 time pr. funktion.)

Eksaminator og censor skal sikre en fair og individuel bedømmelse af hver enkelt prøvedeltager, således at én prøvedeltagers fejl ikke belaster den andens ved bedømmelsen.

Eksaminators og censors observationer indføres løbende i det individuelle bedømmelsesskema (bilag 2).

Prøveopgaver

Typisk forekommende praktiske arbejdsopgaver, som kan indgå i prøven:

Opstilling af kran, på befæstet/ubefæstet underlag, f.eks. i forbindelse med:

- Anhugning af gods og læsse- og stuvearbejde i bane vogn eller lastbillad.
- Anhugning og element- eller maskinmontage.
- Anhugning og nedtagning af emner fra tag, eller ved arbejde "i skjul".

- Anhugning og samløft.
- Anhugning og udlægning af jernplader.
- Anhugning og rejsning af mastsektion.
- Anhugning og hejs af brønddele eller gravekasse.
- Af- eller påmontering af hydraulisk ekstraudstyr.

Arbejdsopgaverne skal tilrettelægges, således at de afspejler Arbejdstilsynets kvalifikationskrav, der fremgår af Bilag 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29 /11 2017, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser. Se eventuelt afsnittet Krav til certifikatprøven, tidligere i denne vejledning.

Bemærk:

Under "Opstilling af kran", er det ikke meningen at aspiranten skal udføre eller afkræves skriftlige/mundtlige stabilitetsberegninger. Men opstillingen skal udføres således, at den viser aspirantens kendskab til disse.

Prøveopgaver på ubefæstet underlag skal indgå i prøveafholdelsen, men ikke nødvendigvis således, at de gennemføres af alle aspiranter.

For at opnå den størst mulige ensartethed i den landsdækkende bedømmelse af certifikatprøvens praktiske del, er der nedenstående oplistet en række typiske fejlmuligheder, som vil være rimelige pejlemærker for bedømmelse af den enkelte deltagers præstationer.

Eksempler på fejltyper

For at opnå den størst mulige ensartethed i den landsdækkende bedømmelse af certifikatprøvens praktiske del, er der nedenfor nævnt en række typiske fejlmuligheder, som udgangspunkt for bedømmelsen af den enkelte deltagers præstationer.

Dårlig opstilling/afrigning:

- Støttebensplader undlades, er for små eller er forkert placeret.
- Kranen placeres forkert i forhold til godset.
- Sikkerhedsudstyr indstilles ikke korrekt.
- Støttebensafstivning fjernes med for langt udskudt bom.

Påkørsel:

- Faste genstande påkøres i forbindelse med fejlplacering, afstandsbedømmelse og helt uden prøvedeltagerens opmærksomhed.
- Der er ikke taget hensyn til ballastklodsens uddrag på den anden side af kranen, hvorved andet gods, væg mv. påkøres.

Skråtræk:

- Byrden trækkes utilsigtet med tilbage ved manglende udlæg.
- Byrden slæbes hen over underlaget.

Tab af gods:

- Hvor årsagen er egen uhensigtsmæssig manøvrering eller betjening. Det bør vurderes, om årsagen er indirekte, om det f.eks. har været nødvendigt at foretage opbremsning, fordi andre har handlet uhensigtsmæssigt.

Stabilitet:

- Helt uforsvarlig tilsidesættelse af stabilitets- og sikkerhedsfaktorer f.eks. i forbindelse med løftehøjde, byrdens placering mv., samt hvor eksaminator/censor må gribe ind.
- Hvis kranen forlades med hængende last.
- Hvor der ved samløft tydeligt fremkommer forkert belastning af den ene kranenhed.

Berøringer:

- Hvor der tydeligt er vist opmærksomhed mod et kritisk punkt, men hvor der så alligevel sker en moderat påkørsel under løft og afsætning, uden at anden kritisk situation opstår.

Manglende tegngivning:

- Hvor der ikke tegngives rigtigt, eller tegngivningen ikke følges og skaber en uheldig situation.

Parkering:

- Hvor kranen forlades, uden nødvendige forholdsregler er truffet.

Anvendelse af hydraulik:

- Forkert og uhensigtsmæssig betjening af hydraulik ved løft/sænk og krøjning.
- Hvor kranen forlades, med krogen nede og/eller krøjebremse ej aktiveret

Betjening af hydraulik:

- Hvor der gentagne gange foretages forkert betjening af betjeningshåndtag (retning og funktioner).

Forkert placering af byrden:

- Hvor byrden (godset) er stillet tilfældighedspræget, og uden at der tages hensyn til de afsætningsregler, der er indlært for den pågældende godstype (byrde).
- Forkert placering på kranen (sikkerhed – akseltryk).

Anhugning:

- Forkert anvendt anhugningsgrej, hvorved sikkerhedsfaktoren for grejet overskrides.
- Sikkerhedsmæssigt forkert monteret anhugningsgrej, herunder væsentlige overskridelser af tilladte spredningsvinkler.

Bedømmelse

Det er vigtigt, at bedømmelsen af den enkelte deltager sker på baggrund af en helhedsvurdering af deltagerens præstationer ved prøven.

Helhedsvurderingen af deltagerens præstationer ved prøven tager udgangspunkt i tre hovedområder:

- 1) Sikkerhed i arbejdet
- 2) Godsbehandling og godsplacering
- 3) Maskinbetjening og manøvrering

I forbindelse med vurderingen har sikkerheden højeste prioritet – det betyder at hvis deltageren laver alvorlige fejl af sikkerhedsmæssig betydning kan vedkommende ikke bestå prøven.

Arbejdsopgaverne udføres i et passende tempo, som skal afspejle, at der køres sikkerhedsmæssigt forsvarligt og med en sikkerhed og rutine, som viser, at deltageren har opnået de nødvendige færdigheder i betjening af mobile kraner i henhold til Arbejdstilsynets krav. Det er i den forbindelse vigtigt at fastslå, at kravene for at bestå prøven ikke skal sættes urealistisk højt. Uddannelsernes normerede varighed er afstemt således, at langt de fleste af deltagerne normalt vil kunne nå uddannelsens mål inden for den fastlagte tid

Den endelige bedømmelse

Såvel den teoretiske som den praktiske prøve skal bestås

- For at bestå den teoretiske del, skal minimum 26 af 30 opgaver være rigtigt besvaret
- For at bestå den praktiske del skal anførte bedømmelseskriterier være opfyldt.

Der benyttes kun:

Bestået (B)

Ikke Bestået (IB)

Før endelig samlet bedømmelse af den praktiske prøve afgives skal censoratet foretage votering, idet der her skal anlægges en helhedsvurdering.

Hvis censor og eksaminator er uenige om hvorvidt deltagerens (eksaminandens) præstation skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er censors bedømmelse afgørende (som i § 14 stk. 3 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007, UVM).

Hvis en deltager ikke består den praktiske prøve, skal censoratet over for vedkommende gøre rede for, hvad der ligger til grund for bedømmelsen. Såfremt deltageren ønsker det, skal redegørelsen afgives skriftligt.

Certifikatet udstedes, når såvel den teoretiske som den praktiske prøve del er godkendt. Se også oven for under "Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse".

Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver

Hvis en deltager kun består enten den teoretiske eller den praktiske prøve, gælder denne i 6 måneder og kan derfor "genbruges" ved en ny prøveafleggelse inden for dette tidsrum. Uddannelsesinstitutionen udsteder dokumentation for den beståede del.

Uddannelsesinstitutionen (eksaminatoren) vurderer i hvert enkelt tilfælde – i samråd med deltageren - om der er behov for supplerende undervisning og i givet fald, hvor meget undervisning der er behov for, hvis deltageren kun har bestået den teoretiske eller den praktiske prøve.

Hvis en deltager hverken består den teoretiske eller den praktiske prøve, skal vedkommende normalt gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb.

Hvis en deltager ikke består den teoretiske prøve eller den praktiske prøve, kan vedkommende tidligst komme til omprøve dagen efter den ordinære prøve. Hvis deltageren heller ikke består omprøven, kan vedkommende tidligst komme til omprøve igen efter 5 hverdage. Hvis deltageren heller ikke består 2. omprøve, skal vedkommende gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb.

Direkte prøve (prøve uden forudgående gennemførelse af uddannelse)

Der gives ikke adgang til direkte prøve uden forudgående uddannelse.

I tilfælde hvor en person kan dokumentere erfaring som kranfører fra et land, hvor der ikke kræves certifikat/uddannelse, og det antages, at personen har de fornødne kvalifikationer, har personen mulighed for at få foretaget en individuel kompetencevurdering i henhold til Undervisningsministeriets regler herfor, hvor det vurderes om der kan gives tilladelse til deltagelse i en direkte prøve.

Arbejdstilsynet kan tillige indstille, at personer der i forbindelse med anerkendelse af vedkommendes kvalifikationer fra andre lande, skal have foretaget en kvalifikationsvurdering med henblik på en eventuel deltagelse i en direkte prøve.

En kvalifikationsvurdering omhandler de teoretiske og praktiske kvalifikationer, der er nødvendige for, at personen kan indstilles til certifikatprøven. Kvalifikationsvurderingen foretages på en uddannelsesinstitution som er godkendt hertil i henhold til Undervisningsministeriets regler.

Alle omkostninger vedrørende kvalifikationsvurderingen og en eventuel direkte prøve afholdes af deltageren med mindre andet er aftalt med uddannelsesinstitutionen

Tilsyn og klagemuligheder

TUR/AT skal gives mulighed for at føre tilsyn med at certifikatprøverne sker efter denne vejlednings bestemmelser. Afgørelser træffes af TUR efter samråd med Arbejdstilsynet.

Klagemuligheder

Uddannelsesinstitutionen behandler eventuelle klager fra deltagere som angivet i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser – BEK 41 af 16/01/2014.

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af deltageren til uddannelsesinstitutionen. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort.

Klagen kan vedrøre:

- 1) eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav,
- 2) prøveforløbet eller
- 3) bedømmelsen

Uddannelsesinstitutionen forelægger straks klagen for bedømmerne, der inden for 2 uger afgiver udtalelse. Klageren skal have lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af 1 uge. Uddannelsesinstitutionen afgør klagen efter samråd med TUR og Arbejdstilsynet.

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og meddeles klageren hurtigst muligt.

Censoratet

Censoratet skal påse, at prøverne er i overensstemmelse med anvisningerne i denne vejledning samt øvrige relevante regler som for eksempel Arbejds miljøregler. Censoratet skal endvidere påse, at deltagerne får en ensartet og retfærdig bedømmelse af deres præstationer.

Finder censor eller eksaminator, at prøven ikke er forløbet efter reglerne, skal der indgives klage til uddannelsesinstitutionen med kopi til TUR. Uddannelsesinstitutionen afgiver eventuelle bemærkninger til TUR.

Klager afgøres af TUR efter samråd med Arbejdstilsynet.

Bilag 1 Procedurer og vilkår for godkendelse af eksaminator og censor

Gældende fra den 1. januar 2018.

Godkendelse som eksaminator

For at blive godkendt som eksaminator skal vedkommende godkendes af TUR.
TURs godkendelse sker på baggrund af ansøgningsskema (rekvireres hos TUR), udfyldt og indsendt af en uddannelsesinstitution samt resultatet af teoretisk og eventuelt praktisk prøve. Eksaminator skal desuden være i besiddelse af minimum samme certifikat, som prøven omfatter.

Personer, der kan dokumentere erhvervserfaring inden for det certifikatområde, som prøven omfatter dvs. enten mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter, skal have:

- 1) Dokumentation om kørsel med mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter fra virksomhed/virksomheder.
- 2) Minimum 1 års erfaring, hvor mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter jævnligt er benyttet, inden for de seneste 10 år.
- 3) Krancertifikat til mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter.
- 4) Bestået TURs (Arbejdstilsynets) teoretiske godkendelsesprøve, bestående af en særlig certifikatprøve (den teoretiske del) til certifikattype Mobiler kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter, omfattende 30 opgaver, hvoraf mindst 27 skal være korrekt besvaret. Prøven censureres af særlige censorer, udpeget af TUR på vegne af AT.

Personer uden dokumenteret erhvervserfaring inden for mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter skal have:

- 1) Kranførercertifikat til mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter.
- 2) Bestået godkendelsesprøve, bestående af en særlig certifikatprøve (teoretisk og praktisk), til certifikattype mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller mobile kraner over 30 tonsmeter. Den teoretiske prøve omfatter 30 opgaver, hvoraf mindst 27 skal være korrekt besvaret. Den praktiske prøve omfatter komplicerede anhugningsopgaver, opstilling af kraner, samløft og samløftsopgaver. Prøver censureres af særlige censorer, udpeget af TUR på vegne af AT.

Såfremt ovennævnte betingelser er opfyldt, godkendes vedkommende af TUR som eksaminator

Godkendelsens opretholdelse:

For at opretholde godkendelsen som eksaminator skal vedkommende følge TURs aftalte efteruddannelse.

Dette indebærer, at eksaminator som minimum skal deltage på TURs konference for kranområdet mindst hvert andet år for at opretholde godkendelsen som eksaminator.

Der gælder særlige regler i indfasningsperiode fra 1. januar 2018 til 30. juni 2018:

Faglæreren kan virke som eksaminator kan frem til 30. juni 2018 med baggrund i sin hidtidige eksaminatorgodkendelse til enten kran B, D eller E efter følgende retningslinjer.

- Eksaminatorgodkendelse til Kran B giver ret til at virke som eksaminator for mobile kraner over 30 tonsmeter.
- Eksaminatorgodkendelse til Kran D giver ret til at virke som eksaminator for mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter.
- Eksaminatorgodkendelse til Kran E giver ret til at virke som eksaminator for mobile kraner over 30 tonsmeter.

For derefter at opretholde sin eksaminatorgodkendelse skal faglæreren inden 30. juni 2018 have deltaget i den særlige eksaminatoropdatering / faglæreruddannelse, som gennemføres af TUR samt som minimum have erhvervet samme certifikat, som faglæreren hidtil har eksamineret i.

Ønsker en faglærer at udvide sin eksaminatorgodkendelse fra mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter til mobile kraner over 30 tonsmeter skal der ske en godkendelse som eksaminator jf. de generelle retningslinjer for eksaminatorgodkendelse

Godkendelse som censor

Censorer godkendes af TUR på baggrund af ansøgningsskema (rekvireres hos TUR), udfyldt og indsendt af skolen.

TUR vurderer ansøgningen og meddeler afgørelsen til skolen. Ved vurderingen lægges der vægt på censors erhvervserfaring inden for kranområdet.

Censoren behøver ikke at være kranfører, men skal være en person fra erhvervslivet – eller en uddannelsesinstitution - med kran certifikat til mobile kraner til henholdsvis over 8 til og med 30 tonsmeter, eller mobile kraner over 30 tonsmeter og med relevant erhvervserfaring inden for det pågældende kranområde.

Opretholdelse af godkendelsen sker som angivet nedenfor.

Censoren skal holde sig ajour med udviklingen inden for kranområdet. Dette kan for eksempel ske ved deltagelse på de konferencer o. lign., som TUR måtte tilrettelægge. For at opretholde godkendelsen som censor skal vedkommende have været erhvervsaktiv inden for de seneste 5 år.

Bemærk!

Censorer der er godkendt før 1. januar 2018 til kran B overgår uden videre til at være godkendt som censor til mobile kraner over 30 tm.

Censorer der er godkendt før 1. januar 2018 til kran D overgår uden videre til at være godkendt som censor til mobile kraner over 8 tm til og med 30 tm.

Censorer der er godkendt før 1. januar 2018 til kran E overgår uden videre til at være godkendt som censor til mobile kraner over 30 tm.

Generelt

Godkendelse som henholdsvis eksaminator og censor giver ret til bedømmelse af certifikatprøver på alle uddannelsesinstitutioner, der er godkendt af Undervisningsministeriet til udbud af certifikatuddannelser til henholdsvis Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter eller Mobile kraner over 30 tonsmeter.

Der skal foreligge godkendelse fra TUR, før eksaminator og censor må bedømme certifikatprøver i henhold til denne vejledning.

Tilbagekaldelse af godkendelse

Godkendelsen som henholdsvis eksaminator og censor kan tilbagekaldes af TUR, hvis betingelserne nævnt ovenfor ikke er opfyldt. Endvidere kan tilbagekaldelse ske, hvis gældende sikkerhedsregler og/eller bestemmelserne i denne vejledning ikke overholdes.

Eventuel tilbagekaldelse af godkendelse kan kun ske efter samråd med Arbejdstilsynet. Ved tilbagekaldelse af godkendelser skal Undervisningsministeriet orienteres.

Bilag 2: Bedømmelsesskema til praktisk prøve

Prøvested		Dato:
Prøvedeltager		
Praktisk kranprøve dækkende:		
☐	48643 Mobile kraner over 8 - 30 tonsmeter	
☐	48644 Mobile kraner over 8 - 30 tonsmeter, med integreret Kranbasis	
☐	48645 Mobile kraner over 30 tonsmeter, med ballast	
☐	48646 Mobile kraner over 30 tonsmeter	
☐	48647 Udvidelse af kran D til Mobile kraner over 8 - 30 tm, med Kranbasis	
☐	48648 Udvidelse af kran E til Mobile kraner over 30 tm, med Kranbasis	
☐	48672 Udvidelse kran D til Mobile kraner over 30 tonsmeter, med Kranbasis	
☐	16782-3 Mobile kraner over 8 til og med 30 tonsmeter med kranbasis	
☐	16783-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter	
☐	16785-3 Mobile kraner over 30 tonsmeter, med ballast	
Betjening af kran		
Opstilling og nedtagning		
Anhugning		
Resultat	Bestået ☐	Ikke Bestået ☐
Censor:		
Eksaminator:		